

Отже, імерсивні технології – це не просто інструмент, а нова освітня філософія, яка змінює саме розуміння процесу навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Парасинчук В. В. Використання імерсивних технологій для вдосконалення освітнього процесу. Моделі міждисциплінарних та міжгалузевих освітніх та освітньо-наукових програм в умовах воєнного стану: виклики та варіанти впровадження // збірник матеріалів IV Міжнародної конференції. 2024. С. 59–61.
2. Парасинчук В. В. Імерсивні технології як стратегічний вектор наукових досліджень. LIII International scientific and practical conference «The Role of Science and Technology in Solving Global Problems of Humanity» (December 25–27, 2024) Vienna Austria. International Scientific Unity, 2024. С. 105–107.
3. Слободяник О. В. Імерсивні технології у працях вітчизняних та зарубіжних науковців. Наукові записки. 2021. Вип. 20. С. 120–124.
4. Potapchuk O. et al. The Use of Immersive Technologies to Implement a Multimodal Approach in the Educational Process //2023 13th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT). – IEEE, 2023. С. 660–665.

Ігор СТЕЧИШИН

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ihor.stechyshyn@gmail.com*

ЦІННІСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Цифровізація стала фундаментальною зміною у суспільному бутті, що впливає на всі аспекти життя людини – від комунікації та освіти до економіки та культури. Переваги технологічного прогресу очевидні: пришвидшення обміну інформацією, автоматизація процесів, нові можливості для самореалізації. Проте цей процес також породжує глибокі аксіологічні питання: як цифрові технології змінюють традиційні цінності? Чи стає суспільство більш індивідуалізованим або, навпаки, відкритим до колективної взаємодії?

Як зазначає С. Карплюк [2], цифровізація формує нову модель комунікації, що ґрунтується на миттєвому доступі до інформації, проте саме швидкість її поширення часто призводить до проблеми надійності та якості даних. У світі, де соцмережі стали основним джерелом інформації, суспільні цінності, пов'язані з критичним мисленням та аналітичним підходом до інформації, потребують переосмислення.

А. Ассман [1] зазначає, що цифрова етика як феномен вимагає чіткої регуляції, адже сьогодні межі між приватним та публічним простором поступово розмиваються. Питання конфіденційності, захисту даних та

персональної інформації стають наріжними у сучасному цифровому суспільстві, адже масове використання технологій підвищує ризики втручання у приватне життя людини.

Цифровізація також впливає на механізми соціальної взаємодії. Як зазначає Д. Лайол [3], одним із найбільших викликів сучасного суспільства є збереження автентичності людських стосунків у цифровому просторі. Віртуальне спілкування, хоча й пришвидшує обмін думками, водночас може спричиняти втрату глибини взаємин, оскільки онлайн-комунікація нерідко позбавлена емоційної складової.

Окрім змін у соціальній поведінці, цифровізація впливає і на етичні аспекти взаємодії. Питання маніпуляції інформацією стає особливо актуальним у контексті політичних та суспільних процесів. Як показує дослідження С. Лукіна [4], алгоритми штучного інтелекту формують персоналізовані інформаційні потоки, що можуть впливати на політичні уподобання людини. Це ставить під сумнів питання об'єктивності інформаційного простору та важливості критичного підходу до цифрового контенту.

Поряд із викликами цифрової етики та інформаційної маніпуляції постає питання збереження культурних традицій у цифровому просторі. Як зазначає А. Ассман [1], стрімке зростання популярності штучного інтелекту та автоматизованих систем створює ризик втрати автентичності культурних надбань. Усе більше мистецьких та наукових творів генерується алгоритмами, що ставить під сумнів їхнє авторство та внесок людини у розвиток культури.

Діджиталізація суспільства також змінює способи сприйняття та поширення знань. Як підкреслює С. Карплюк [2], класична модель освіти трансформується, відходячи від традиційних лекцій та текстових матеріалів до інтерактивних цифрових платформ, що, хоча й робить навчання доступнішим, водночас змінює глибину сприйняття матеріалу.

Таким чином, цифровізація суспільного буття є складним, багатогранним процесом, який впливає не лише на технологічні аспекти розвитку, а й на фундаментальні цінності соціуму. Як зазначає Б. Панчишин [5], зміни у способах комунікації, розповсюдженні інформації та взаємодії між людьми вимагають нових підходів до осмислення етичних і соціальних норм. Це особливо важливо у контексті формування відповідального цифрового суспільства, що враховує як технологічні досягнення, так і моральні принципи.

Одним із важливих кроків у подоланні викликів цифровізації є вдосконалення освітніх стратегій. Як зазначає С. Карплюк [2], розвиток цифрової грамотності та критичного мислення серед громадян є ключовим фактором збереження ціннісних орієнтирів у сучасному світі. Освіта повинна враховувати не лише технологічні аспекти, але й глибокий філософський аналіз моральних меж використання цифрових технологій.

Висновки свідчать про те, що цифровізація є невідворотним процесом, який має як позитивні сторони, так і виклики, що потребують детального аналізу. Важливо не лише адаптувати суспільство до нових технологічних змін, а й зберегти фундаментальні моральні принципи, які сприятимуть гармонійному розвитку людства у цифрову епоху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ассман А. Простори спогаду. Форми трансформації культурної пам'яті. К.: Ніка-Центр, 2012. 440 с.
2. Карплюк С. О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку : матеріали методологічного семінару НАПН України. 4 квітня 2019 р. / за ред. В. Г. Кременя, О. І. Ляшенка ; уклад. А. В. Яцишин, О. М. Соколюк. К., 2019. С. 188–197.
3. Лайон Д. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Київ, 1996. С. 362–380.
4. Лукін С. Сучасні аспекти цифровізації публічних просторів. Аспекти публічного управління. 2020. Том 8. Спецвипуск № 1. С. 91–93.
5. Panshin B. N. Digital economy: concept and directions of development. Science and innovations. 2019. № 3. P. 48–60.

Назарій ШУЛЬ

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ShulNazar@gmail.com*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН, ЩО НАЛЕЖАТЬ ДО НАУК ПРО ЗЕМЛЮ

Останнє десятиліття характеризується активним впровадженням цифрових технологій в освітній процес у закладах вищої освіти. Завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій вдається підвищити якість викладання окремих навчальних дисциплін, тим самим забезпечуючи покращення безпосередньо процесу навчання. Невід'ємними цифрові технології стають під час викладання курсу «Науки про Землю», оскільки вивчення цієї дисципліни у сучасних умовах не є достатньо результативним лише завдяки використанню класичних засобів навчання. Цифровізація освітнього процесу у контексті курсу «Науки про Землю» є характерним для багатьох ЗВО України, які готують фахівців за відповідною спеціальністю. У зв'язку з цим, важливо розглянути основні аспекти використання цифрових технологій при викладанні курсу «Науки про Землю».